

Dziennik Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63 — BIAŁYSTOK — Administracja: Legionowa 1, tel. 11. Kassa P.A. 64.108

Polska jest i będzie orędowniczką pokoju europejskiego ALE POKOJU SPRAWIEDLIWEGO

NIE. WYMIERZONEGO PRZECIW ZAWARTYM TRAKTATOM

Przemówienie p. ministra spraw zagranicznych w komisji sejmowej

WARSZAWA, 18.5.

Dziś o godz. 11 rano w komisji budżetowej Sejmu minister spraw zagranicznych August Zaleski zabrał głos w sprawach polityki zagranicznej Rzeczypospolitej.

P. minister zaznaczył na wstępie pełne zadowolenie, że dziś przed całym krajem i zagranicą może Polska się poszczycić realizacją swych naczelnych dążeń — niezłomnej pracy pokojowej, których plan przedstawił minister w swym pierwszym exposé w r. 1926.

Polityka zagraniczna Polski — to współpraca ścisła z Ligą Narodów nad utrwaleniem pokoju. Dobrej tej pracy wybitnie państwowym, to wybór nas do Rady Ligi Narodów, owocna współpraca w komisjach Ligi: rozbrojenkowej, ekonomicznej, ligowej i pracy.

Wniosek Polski o potępienie wojny dał nową platformę do prac komisji rozbrojenkowej.

Stanowisko Polski streszczało się w zasadzie, że kwestia rozbrojenia jest konieczna dla pokoju; bez paktu o nieagresji nie może być mowy o bezpieczeństwie. Pakt ten jednak nie może w żadnym wypadku być skutkiem dla obrony granic Rzeczypospolitej.

Inicjatywa Stanów Zjednoczonych wyrażona w nocie Kelloga cieszyła Polskę, ponieważ i idzie po linii polityki polskiej. Za tym jednak pakt potępiający wojnę będzie podpisany przez Polskę, musi się ona upewnić, że nie jest on sprzeczny z Ligą Narodów, że onajwyżej ją uzupełnia, że jest zgodny z istniejącymi już traktatami.

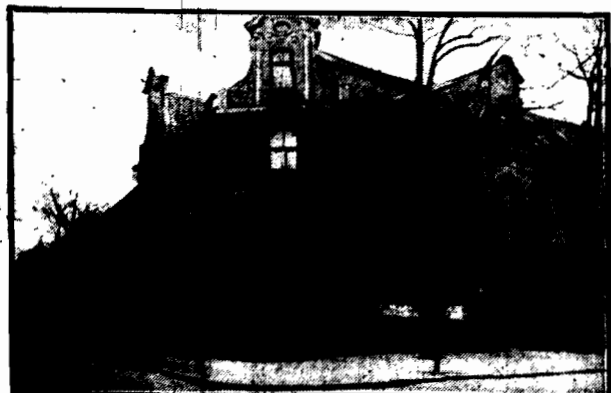
Musi nadto potępić kategorycznie wojnę zaczepną, a w razie zerwania paktu przez jednego z kontrahentów, musi być zastrzeżone prawo anulowania umowy.

W rozbudowie stosunków pokojowych Polski, na plan pierwszy wysuwają się sprawy litewskie nie dlatego, aby przeceniać dla Polski znaczenie tego państwa, lecz przede wszystkim dlatego, że toczą się rokowania mają na celu usunięcie anormalnych stosunków między dwoma narodami, które dawniej były ściśle zaprzyjaźnione, a których stosunki dziś zwracają uwagę Polski i całego świata.

Wprawdzie zrobiono wielki krok naprzód przez zniesienie stanu wojny na grudniowej sesji Ligi Narodów. Niemniej wiele jeszcze na tej drodze pozostaje do zrobienia.

Komisje pracują teraz nad uregulowaniem stosunków komunikacyjnych, kolejowych i transportowych. Nadto Polska wnio-

Polska szkoła handlowa w Gdańsku

Budynki Akademii Młodych w Gdańsku, przy ul. Dąbrowskiej 1, w gmachu dawnego pałacu biskupiego.

sła, dla zapewnienia bezpieczeństwa, projekt paktu arbitrażowego, lecz projekt był odrzucony. Litwa ma w dn. 25.VI złożyć kontrprojekt swego paktu.

Ze względu na drażliwość tematu nie poruszano dotąd spraw terytorjalnych, załatwionych zresztą definitywnie przez konferencję ambasadorów. Zaznaczyć jednak należy, że we wszelkich rokowaniach żadne zmiany terytorjalne poruszone być nie mogą.

Stosunek do Francji charakteryzuje odwieczna przyjaźń, która trwa niczym niezłamana, przyczem Rząd polski jest pewien, że kształtowanie się stosunku Francji do Niemiec odbywać się będzie z należytą ostrożnością i nie będzie dopuszczało do pominięcia traktatów, które są podstawą pokoju. Stosunki na szczeblu drugim sojusznikiem, Rumunja, podobną przyjaźnią nacechowane jak i z Francją, trwają dalej, przyczem minister przypomina trudności, jakie miała Rumunja do przewiezienia skutkiem śmierci króla Ferdynanda i premiera Bratianu.

Skutkiem gospodarczej stabilizacji w Polsce stosunek kraju naszego do Anglii i Ameryki wzmacniał się; Polska jest w trakcie nawiązania stosunków handlowych z dominiami angielskimi, Kanadą i związkiem republik południowo-afrykańskich.

W dalszym ciągu swego exposé na komisji sejmowej mówi p. minister Zaleski:

— Wizyta w Rzymie nie miała oczywiście nic wspólnego z plotkami, jakie na ten temat się pojawiły, osłabła zaś niezawodnie skutkiem, że rząd włoski poprze pokojowe dążenia Polski.

Co do Litwy stale dążymy do porozumienia z nią, jednakże nie pozwolimy, aby Litwa wyzyskiwała to do posunięć, któreby nas politycznie miały względem niej upośledzić.

Z Niemcami Polska, jak daw-

**Za bohaterską śmierć
w obronie
idei wolności**

**Ameryka uczci
Kazimierza Pułaskiego**

WASZYNGTON 18.5. Grupa posłów republikańskich ze stanu Indiana postanowiła wnieść w parlamencie amerykańskim projekt, domagający się uroczystego obchodu 150-ej rocznicy śmierci Kazimierza Pułaskiego, który padł w obronie wolności Ameryki.

Osobna komisja rządowa wejdzie w tej sprawie w porozumienie z organizacjami polskimi w Ameryce.

niej tak i teraz dąży do zawarcia traktatu handlowego, trudności są tylko po stronie niemieckiej, dowodzą tego i ostatnie głosy, jakie się wśród społeczeństwa niemieckiego pojawiły.

Stosunki z Z. S. S. R. są normalne mimo zasadniczych różnic, jakie dzielą oba państwa i rządy. Jesteśmy w toku prac nad spisaniem paktu o nieagresji i przystąpimy niebawem do rokowań nad traktatem handlowym.

Mówca omawia jeszcze nasz stosunek do Japonii i Chin, z którym to ostatnim państwem wdramy rokowania o traktat handlowy.

Exposé swoje uzupełnił p. minister przypomnieniem o nawiązaniu naszych stosunków z Bliskim Wschodem, a więc o rokowaniach z Persją i o przyjeździe króla Afganistanu Amanullaha do Polski.

Przemówienie p. ministra Zaleskiego kończy się jeszcze raz stwierdzeniem naszego rzetelnego dążenia do utrwalenia stosunków pokojowych.

Przykład do naśladowania

Dzień dobry Helenowa, p. Jakób Potocki umieszczał własnym kosztem jedno z sal w Zamku pięknie meblami stylowymi. Na zdjęciu wnętrza umieszczonej sali, u góry po lewej podobizna p. Potockiego.

**Trąba powletrzna
sprzymierzeńcem Czang-Ca-Lina
przeciwko wrogowi z południa**

LONDYN 18.5. Z Szanghaju do nasza, iż wzdłuż linii kolejowej prowadzącej do Tien-Tsinu przesła w ubiegły czwartek niezwykłej sily trąba powietrzna, która zasypała piaskiem obozy armii

południowej i rozproszyła maszerujące oddziały żołnierzy.

Tor kolejowy i drogi zasypane są grubą warstwą piasku.

Ofensywa armii południowej na Tien-Tsin jest na tym odcinku chwilowo wstrzymana.

**Krwawy czwartek
samochodowy
70 osób legło na szosach
niemieckich**

BERLIN 18.5. Dzień wczorajsz był dla Niemiec dniem ciężkich katastrof samochodowych. Razem w 4 wielkich katastrofach samochodowych zranionych było 71 osób.

W Zellendorf pod Berlinem platforma samochodowa, na której znajdował się patrol policyjny, spieszący na miejsce demonstracji przedwyborczej, przewróciła się u zbiegu dwu ulic w chwili, gdy szofer chciał wyminać motocyklistę. Siedmiu policjantów poranionych przewieziono do szpitala.

W pobliżu Drezna wielki samochód ciężarowy, którym je-

chało kilkadziesiąt osób na wiecieczkę, przewrócił się z powodu uszkodzenia hamulców. 30 osób odniosło rany.

Pod Marburgiem związek gimnastyczny robotników urządził wycieczkę autobusami.

Za miastem jeden z autobusów wraz z 50 pasażerami wjechał do rowu. 3 osoby ciężko zranione, 27 lekko.

Pod Oranienburgiem samochód, który prowadził rzeźnik Gałajski podczas miłania innego samochodu, najechał na drzewo przydrożne. Trzy, towarzyszące rzeźnikowi, kobiety, odniosły ciężkie rany.

**W OBŁĘDNEM
poszukiwaniu
kontrrewolucji**

**Sowiety aresztowały
prof. Własimirskiego**

BERLIN 18.5. Z Moskwy donoszą: W związku z procesem inżynierów w ostatniej chwili aresztowano z polecenia G. P. U. profesora Instytutu donieckiego, Własimirskiego, pod zarzutem utrzymywania stosunków z kontrrewolucjonistami w zagłębiu donieckim.

Własimirskiego przewieziono do Moskwy.

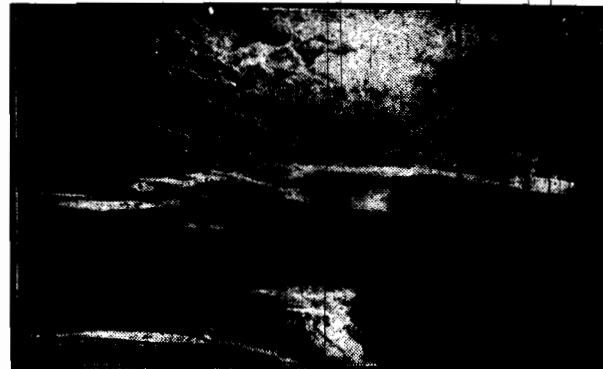
**Ameryka
chętnie daje dolary
Francji**

WASZYNGTON 18.5. Sekretarjat skarbu ogłasza, że nie ma żadnych zastrzeżeń przeciwko wyłożeniu na rynku amerykańskim francuskiej pożyczki stabilizacyjnej, z której również handel i przemysł amerykański, podnosi poważne korzyści.

**Listy mniejszości
w wyborach niemieckich**

BERLIN 18.5. W ogólnej liczbie zgłoszonych 31 list państwowych znajdują się 4 listy mniejszościowe: bloku mniejszości z kandydatami polskimi na czele, mazurska, fryzów i wendów, wreszcie Litwinów.

Krajobraz podbiegunowy

Skaly, lód, śnieg — oto zwyczajny krajobraz podbiegunowy. Na zdjęciu widok lodowca na Spitzbergu, jednym z etapów w podróży gen. Nobla do bieguna północnego.

**Litwini przybywają do Warszawy
ROKOWANIA**

będą się odbywały w prezydium Rady Ministrów

WARSZAWA, 18.5.

Dziś o godzinie 8 m. 45 wieczorem przyjeżdża pociągiem gdańskim do Warszawy delegacja litewska.

Rokowania polsko-litewskie będą się odbywały w gmachu Prezydium Rady ministrów pod przewodnictwem radcy M. S. Z. p. Szumlańskiego.

**Nota rządu polskiego do Moskwy
o wyniku śledztwa w sprawie zamachu na radcę
Lizarewa**

WARSZAWA, 18.5.

Odpowiedź rządu polskiego na dwie noty sowieckie w sprawie zamachu na radcę Lizarewa będzie doręczona rządowi sowieckiemu w połowie przyszłego tygodnia.

Rząd polski uwzględnił w tej nocie wynik śledztwa w sprawie Wojciechowskiego oraz fakt rozwiązania Związku młodzieży rosyjskiej w Warszawie.

**Banda przemytników
tytoniu niemieckiego
ujęta na granicy niemieckiej**

SOSNOWIEC 18.5. Brygada lotna kieleckiej Izby skarbowej przychwyciła na tak zw. zielonej granicy bandę przemytników, której odebrała 5 worków tytoniu niemieckiego wagi około 300 kłogr.

Aresztowano herszta szajki Teodora Szafralskiego wraz z 5-ciu towarzyszami, a wśród nich jedną kobietę z Górnego Śląska, która była tak zw. drobnym bandą.

Śledztwo ustaliło, że banda, działając już od dłuższego cza-

Zmiany w M. S. Z.

Nowomianowany naczelnik wydziału osobowego M. S. Z. p. Adam Roman.

**Tajemniczy wybuch
w fabryce sowieckiej
kosztował kilka ofiar**

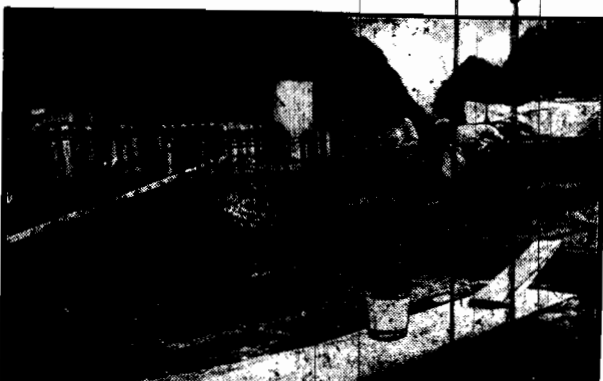
MOSKWA 18.5. W leningradzkiej fabryce im. Ułjanowa nastąpił wybuch, który spowodował pożar. Zginęło trzech robotników, kilku jest ciężko rannych.

Śledztwo w sprawie wybuchu prowadzi G. P. U.

**Język polski
w armii sowieckiej**

RYGA, 18.5. Ogłoszono rozkaz rewolucyjnej rady wojskowej, w sprawie obowiązkowej nauki języka polskiego dla wszystkich oficerów armii sowieckiej, pełniących służbę na Ukrainie i Białorusi.

Pomnik Mickiewicza w Paryżu

W Paryżu, na placu Alma w pobliżu gmachu ambasady polskiej, budzą się zakłopotania kandydatów pod pomnik Mickiewicza.

TRZYDZIEŚĆ LAT WALKI O NOWY KODEKS HONOROWY

ZACZNIJMY OD UZNANIA

odpowiedzialności honorowej kobiet

Pana d-ra Mieczysława Orłowicza, który przed kilku dniami rozwinął w Klubie Politycznym Kobiet Postępowych niezwykle zajmujące referaty na temat obowiązującego kodeksu honorowego, pojedynczych i skutków dotychczasowej nieodpowiedzialności honorowej kobiet, obciążającej mężczyznę, poprosiliśmy o taskowe sformułowanie jego poglądów na tę sprawę i drogi, które mogłyby prowadzić do zmiany stosunków.

— Postawmy zagadnienie na gruncie praktycznym — odpowiada p. dr. Orłowicz. — Odrzućmy na razie wszystkie: obciążenie dotychczasowego kodeksu honorowego, oraz wprowadzenia jednego kodeksu honorowego dla mężczyzn i kobiet, opartego o zasady honorowe z wyłączeniem pojedynczych z bronią w ręku. Ale stopniowo i celowo dojdziemy do tego — w przeciągu jakich lat...

— Dziesięć? — Nie, trzydziestu! I to będzie już dość szybko! Liczymy się z zakorzenionym przesądami, do których przywiązane są pewne sfery społeczeństwa, wojskowi przede wszystkim.

— A przecież oni sami, najbardziej na tem cierpią!

— Oczywiście. Mężczyzna w dzisiejszym stanie obywatelskości ponosi konsekwencje honorowe za kobiety, należące do jego rodziny. Za błahę ploteczkę, za złośliwość lub próżność kobiecą staje na mecie i ryzykuje zdrowie i życie. To nonsens i barbarzyństwo, które musi się skończyć.

— Czyż trudno będzie wytłumaczyć ludziom, że kobieta, która jest obywatelką pełnoprawną, pracuje zawodowo, zajmuje stanowiska, jest człowiekiem i musi być odpowiedzialna za swe słowa i postępowanie?

— Zdawałoby się, że to jest logiczne i jasne, ale nielato jest od-

uczyć ludzi od starego sposobu myślenia, który ma za sobą średniowieczne tradycje. Niektóre panie starają się wręcz wywołać zatargi honorowe między mężczyznami i dumne są, że „o nią” było tyle a tyle pojedynków.

— Należałoby jaknajstrzeżniej trzymać takie okrucieństwa kobiecie! Ale jak pan doktor wyobraża sobie kampanię o odpowiedzialności honorową kobiet?

— Trzeba zwalczać istniejący kodeks honorowy, który ustala nieodpowiedzialność honorową kobiet. To pierwszy krok. Uznajemy go za przestarzały i stwierdzamy, że kobiety muszą same zatwierdzić swe sprawy honorowe. W jaki sposób? Wyobrażam sobie tworzenie sądów honorowych przez przedstawicieli stron, zamieszanych w sprawę, z superarbitrem na czele. Ale to kwestia praktyki i potrzeby.

Najtrudniej przedstawia się ta sprawa w armii; można narazić tyle uzyskać, że oficer prowadziłby sprawy honorowe żony, siostry etc. tylko wtedy, jeżeli kobiety te nie złożą deklaracji, że same biorą odpowiedzialność za swe sprawy honorowe.

Aby te cele osiągnąć, trzeba stworzyć specjalną organizację — nazwijmy ją „Ligą odpowiedzialności honorowej kobiet” — która byłaby ośrodkiem planowej akcji i oparciem dla tysięcy sympatyków idei. Ligę należałoby wprowadzić na teren międzynarodowy, bo Polska w takiej sprawie nie może iść luzem, lecz znaleźć oddźwięk we wszystkich krajach.

Najpilniejszą rzeczą jest szeroka propaganda w opinii publicznej i opracowanie zasad kobiecego kodeksu honorowego.

P. Prezydent Rzeczypospolitej na uroczystości wojskowej we wrześniu

WARSZAWA, 18.5.

W obecności p. Prezydenta Rzeczypospolitej odbędzie się we wrześniu 28 maja uroczystość poświęcenia i wręczenia nowej chorągwi 68 p. p. oraz poświęcenie Domu Żołnierskiego.

Tylko Turek dla Turczyń

KONSTANTYNOPOL, 18.5.

Rząd turecki omawia obecnie projekt ustawy przeciwko małżeństwom Turków z cudzoziemkami. Turek, który ożeni się z cudzoziemką, ma być usunięty ze stanowiska i traci prawo do emerytury.

Postanowienia te mają nawet działać wstecz, to znaczy, iż Turcy już ożenieni z cudzoziemkami będą usuwani z posad.

Żywiolowy rozmach szkolnictwa powszechnego

I dziadowska vegetacja sztuki

Najpoważniejszą porycie w budżecie ministerstwa wyznał rolnictwa i oświecenia publicznego stanowią szkolnictwo powszechne.

Wydatki, bowiem — związane z powszechnym szkolnictwem — sięgają bez mała 224 mil. zł., podczas kiedy dochody zaledwie przekraczają milion złotych.

Świadczenia gmin na cele szkolnictwa powszechnego są arcyprymarnie, bo przekraczają 613 tys. zł.

Ciekawa i ciekawych charakterystyka na pozycję dochodów stanowią również opłaty za naukę uczniów szkół powszechnych.

Wynoszą one doświadczenie 700 zł.

Z zestawienia tych niewątpliwie interesujących cyfr wynika, że wysoki Rząd w dziedzinie szkolnictwa powszechnego jest imponujący i ze wszelkich miar zasługuje na uznanie.

WYKRETAŚY TURECKIE ustąpią miejsca pisowni europejskiej

KONSTANTYNOPOL, 18.5.

W całej Turcji wprowadzono już oficjalnie pisownię łacińską, w miejsce dotychczasowej tureckiej. Alfabet łaciński dostosowano do języka tureckiego w ten sposób, że niektóre litery wymawia się na sposób francuski, niektóre zaś — węgierski, jako pokrewy językowi tureckiemu.

Nowa pisownia wprowadzana będzie w urzędowaniu stopniowo w ciągu lat 5. Od nowego roku szkolnego obowiązować będzie ona również w szkołach powszechnych.

P. Benesz rozmówi się tylko z p. Schubertem

BERLIN, 18.5.

Dziś wieczorem przybył tu z Kolonii czeskosłowacki minister spraw zagranicznych dr. Benesz. Z powodu choroby Stresenanna Benesz nie będzie mógł rozmawiać z kierownikiem niemieckiej polityki zagranicznej, natomiast odbędzie nieoficjalne narady w urzędzie przy Wilhelmstrasse z podsekretarzem stanu von Schubertem.

Szpieg Runicz, jako kafi Polaków w Odesie 165 podpisów na wyrokach śmierci

WARSZAWA, 18.5.

Aresztowanie niebezpiecznego szpiega rosyjskiego, aktora filmowego Józefa Runicza, wywołało wielkie poruszenie.

Dochodzenia ustaliły, że Runicz jako szef czeszczyżki w Odesie, podpisał 165 doradczych wyroków śmierci na Polaków.

W jaki sposób Runicz zaopatrzony został w paszport obywatela serbskiego, ustalili dalsze śledztwo.

Występy Runicza w operetce rosyjskiej w Równem maskowały jego akcje szpiegowskie i ułatwiły mu uzyskanie zezwolenia władz na pobyt w Polsce.

WYMÓWKI OJCA popchnęły młodego chłopca do samobójstwa

CZESTOCHOWA, 18.5.

Wczoraj w klasie gimnazjum państwowego Bronisław Cypel powiesił się na paśmie w mieszkaniu rodziców.

Młody samobójca pozostawił list, w którym oświadcza, że uważa ojca od rozmaitych przykrości i zamierza, w szczególności od chodzenia na wystawki szkolne i zwracanie mu uwagi na „latające po całym świecie” i „darcie sekwów”.

Przed domem samobójcy do późnej nocy gromadziły się tłumy publiczności.

GIEŁDA WARSZAWA, 18.5.

Rubel złoty 4.72, Dolar srebrny 8.46, Rubel srebrny 2.97, Srebrny bilon rosyjski 1.35.

Dowoty: Berlin 213.36, Amsterdam 174, Belgia 124.48, Holandia 349.92, Londyn 43.52, N. York 8.9, Paryż 35.1, Praga 24.15, Szwajcaria 171.85, Wiedeń 125.44, Sztokholm 239.2, Włochy 45.99, Czerwoniec 24.2.

Papier lokacyjne: Dolarówka 83.5 proc. po konwers. 67, 10 proc. po 104, 6 proc. po 104, 86, 8 proc. po 104, 4 i 1/2 proc. L. Z. z 55.25, 6 proc. obligacje M. W. 62.75, 4 i 1/2 proc. L. Z. m. W. 56.25, 5 proc. L. Z. m. W. 60.25, 8 proc. L. Z. m. W. 77.75.

Akcje: B. Polska 166.5, B. Dyskontowy 133.5, B. Handlowy 117.0, B. Z. Sp. Zar. 83.5, Spółka 162.5, Elektryczna 98, Silesia i Swietlo 142, Chodorow 151, Miłchalow 45, Warsz. Cukier 75.5, Parfumerie 96.5, Nobel 37.5, Północ 62.5, Lippow 42.5, Modrzew 48.75, Ostrowieckie ser. A 140, ser. B 140, Parfumerie 47, Pochki 11, Rohn 16, Rudziński 37.5, Starechowice 64.6, Zawiercie 32, Zyrardow 15.35, Haberbusch 202, Solwitus 39.3.

PREMJERA SOWIECKIEJ KOMEDJI SPRAWIEDLIWOŚCI

Sąd nad 53 Inżynierami oskarżonymi o sabotaż w Zagłębiu Donieckim

MOSKWA, 18.5. — Dziś rozpoczyna się tu wielki proces przeciwko 53 inżynierom i technikom rosyjskim, którzy oskarżeni o sabotaż w Zagłębiu Donieckim. Przed sądem staje 3 inżynierów niemieckich i 50 inżynierów i techników rosyjskich.

Rozprawa odbędzie się w największej sali sądowej w Moskwie w obecności około 100 przedstawicieli prasy zagranicznej i sowieckiej oraz nieoficjalnych obserwatorów z rządu niemieckiego, polskiego, francuskiego i innych rządów, posiadających swe przedstawicielstwa w Moskwie.

Najważniejsze momenty procesu, a przedewszystkiem ciekaw-

szcze zeznania świadków transmitowane będą przez radio, poza tem na sali czynnych będzie kilku kinoperatorów, którzy mają uwiecznić sowiecki wymiar sprawiedliwości.

Około 45.000 osób będzie miało sposobność przyrzec się wielkiemu procesowi, gdyż władze za rządzą — iż codziennie wpuszczają do sali około 1.500 osób i to tylko jednorazowo.

Rozprawa rozpocznie się odczytaniem aktu oskarżenia, który obejmuje milion słów. Samo odczytywanie tego aktu potrwa kilka dni.

MOSKWA, 18.5. — Tł. w. — Oskarżeni Bratanowski i Matow, których zeznania stanowią głów-

ny materiał dla oskarżenia, zwrócili się do władz sądowych sowieckich, żądając zastąpienia ich obrońcy z urzędu Murawiewa przez innego.

Prośbę swą Bratanowski i Matow motywują tem, że Murawiew będzie się starał na rozprawie osłabić ich przyznanie się do winy oraz całe zeznania, obciążające wszystkich innych oskarżonych. Murawiew miał obu oskarżonych zwrócić uwagę na to, że grozi im kara śmierci i że dlatego też w swoim własnym interesie jak i w interesie innych oskarżonych powinni swe zeznania osłabić.

Najwyższy sąd sowiecki odbył specjalne posiedzenie, na którym postanowił zastąpić Murawiewa innym obrońcą.

Wielka mowa Ignacego Paderewskiego w obecności 1.000 najwybitniejszych Amerykanów

NOWY JORK, 18.5. — Na bankiecie, urządzonym staraniem „Fundacji Kościuszkowskiej”, Ignacy Paderewski, wygłosił wobec tysiąca uczestników wielką mowę, w której podkreślił przyjacielskie stosunki polsko - amerykańskie.

Mistrz Paderewski zaznaczył, że Polska ma Amerykę w wielkim stopniu do zawdzięczenia odzyskanie niepodległości. Paderewski przedstawił zebranym

usiłowania sekretarza stanu Hoovera i prezydenta Wilsona, którego nazywa ojcem wolności polskiej.

Następnie wręczona została Paderewskiemu wielka księga z autografami 250 wybitnych osobistości, wśród nich prezydenta Coolidge'a, sekretarza stanu Hoovera, posła polskiego Cieszkowskiego, Rockefellera, hrabiny Elżbiety St. Eulalii i innych.

Ołbrzymia manifestacja rolnicza w Pradze 3 i pół godzinna defilada 160 tysięcy ludzi

PRAGA, 18.5. Punktem kulminacyjnym wczorajszych manifestacji rolniczych w Pradze był wspaniały pochód przybyłych do Pragi rolników. Pochód, w któ-

rym udział wzięło 160.000 osób, w ciągu 3 i pół godzin defilował przed zebranym in corpore rządem, korpusem dyplomatycznym i gośćmi zagranicznymi.

Manifestacje węglerskie na rzecz rewizji traktatu w Trianon

Z POWODU POBYTU SYNA LORDA ROTHERMERA

Lord Rothermer, w którego ręce Węgry złożyły agitagie za rewizję Traktatu w Trianon, wysłał obecnie syna swego Harmswortha, członka angielskiej izby gmin, ażeby „osobiście przekonał się o upodleniu Węgier”.

Nie dziw, że Węgry przyjmują apostoła rewizji traktatu z wielkim entuzjazmem. W dzień jego przyjazdu wzdłuż całej drogi od granicy węgierskiej zgromadziły się tysiące ludności po obydwu stronach szosy. We wszystkich gminach przydrożnych i miasteczkach wystawiono bramy triumfalne.

Budapeszt na jego przyjęcie towarzyszył cały we flagach narodowych i angielskich. Na placu Gellerta zgromadziło się 50.000 ludzi, oczekujących jego przybycia. Po mowach powitalnych Harmsworth wszedł na przygotowaną estradę, a przed nim defilowały węgierskie związki

gimnastyczne i studenci z wyższych zakładów naukowych oraz stowarzyszenia szkolne. W pochodzie wzięło udział 30.000 ludzi z 40 orkiestrami.

Grupy poszczególne pochodu niosły odznaki specjalne, napełniające traktat z Trianon oraz sztandary. Odznaki te złamano w oczach Harmswortha, co miało oznaczać, że traktat pokoju ma być tak samo zniszczony. Dziewczęta budapes-

zte, przechodząc przed Harmsworthem, niosły jego fotografie, które całowały, przyczem Harmsworth oddawał im pocałunki ręką z estrady.

Wieczorem w hotelu Gellerta odbył się wielki bankiet na cześć Harmswortha, na którym wznoszono wiele toastów i wypowiedziano wiele mów.

Urzędowym celem przybycia członka angielskiej izby gmin jest doręczenie mu dyplomu doktoratu honorowego dla lorda Rothermera

Węgierskie Credo w parlamencie

Niezwykły wniosek w debacie nad budżetem armii

W parlamencie węgierskim odbyła się burzliwa dyskusja nad budżetem wojskowym. Niezwykły oryginalny wniosek postawił poseł Vertes. Żądał on mianowicie, aby regent Horthy zabronił na Węgrzech modlić się „Okże nasz”, albowiem naród węgierski nigdy winowajcom swoim nie przebaczy.

Dla zgnębionego narodu węgierskiego — mówił poseł Ver-

tes — istnieje obecnie jedna tylko modlitwa, a tą jest synne węgierskie „Credo”: „Wierzę w jednego Boga, wierzę w jedną ojczyznę, wierzę w wieczną sprawiedliwość Bożą i wierzę we wskrzeszenie Węgier”.

Ostatnie zaima i przywrócić wyznaczyły wielkie szkodły w dołku Loty i Cher we Francji. W niektórych miejscowościach zbory są zniszczone.

Opętany szaleem mordowania rzuca mąż własną żonę pod pociąg i na druty elektryczne

PARYŻ, 18.5. Wczoraj wieczorem pewien 30-letni mężczyzna usiłował na stacji kolei podziemnej Montparnasse rzucić swą żonę pod pociąg.

Gdy mu się to nie udało, a żona poczęła wzywać pomocy, usiłował ją pchnąć na przewodnik elektryczny o wysokim napięciu.

Nieludzkiego męża obezwładniono i oddano w ręce policji.

Do Sewastopola przybyła eskadra tureckich okrętów wojennych, która od wzięcia algańska parę królewską do Konstantynopola.

— Czego się strzec winni? Żyć! Jego obfite w dżwiny przyzwoity. Niechaj będzie ostrożny i strzeże się nieszczęśliwych wypadków.

Ma on poczucie artystyczne i dużo humoru.

Kobieta dziś urodzona, trzyma męża pod pantofel.

Mężczyzna dziś urodzony ma mocny i zdrowy organizm.

Dnia 19 maja urodził się: ks. Roland Bonaparte i Orlando, b. włoski premier,

Kto się urodził dnia 19 maja ma zdrowe ciało i silną wolę

Postać zdolności nadszadowe. Lu bi szanować i bardzo się troszczy o swą opinię. Cechuje go silna wola i duże zdolności organizacyjne. Ma szanse zrobienia kariery i zdobycia majątku, czy to dzięki interesom, pomysłowej lokalizacji kapitałów, czy też przez akcje, przedsiębiorstwa publiczne itp. Może otrzymać spadek.

Wady: Umysł jego jest nieraz fantazyjny, zazdrośny, despotyczny. Po-

Wielki postęp w szkole powszechnej

Tylko 3 procenty nauczycielstwa nie mogą wykazać się pełnymi kwalifikacjami

nie mogą wykazać się pełnymi kwalifikacjami

Już minęły te opłakane czasy, gdy tworzyła się w Odrodzonej Państwie polska szkoła, a brakło dla niej fachowych sił nauczycielskich. Uczyl, kto mógł i kto chciał, byle jako tako. O kwalifikacje pytały władze nader pobłażliwie.

Dziesięć lat twardej pracy zrobiło swoje. Dziś na 65.252 nauczycielstwa szkół powszechnych na obszarze Rzeczypospolitej — 62.463, a więc blisko 97 proc. posiada wymagane przez ministerstwo oświaty kwalifikacje.

Im bliżej, tem pewniej powiedziała lotniczka niemiecka i wyleci do Berlina z Nowej Funlandji

NOWY JORK, 18.5. Lotniczka Thea Rasche oświadczyła przed stawiłowi United Press, że za mierzonego lotu transatlantyczny dokona w przeciągu najbliższych czterech tygodni.

Lotniczka zmieniła obecnie swój plan o tyle, że zamierza wystartować z Nowej Funlandji i wylądować dopiero w Berlinie. Wylotu z lotniska nowojorskiego do Berlina musiała zaniechać, ponieważ aparat nie zdołał zabrać takiej ilości benzyny, która by wystarczyła na cały lot do Berlina bez lądowania.

RADJO WARSZAWSKIE

Goda. 12: Sygnal czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz koncert z płyt gramofonowych. Goda. 15: Komunikat: meteorologiczny, gospodarczy oraz nadprogram. Goda. 16: „O reformie szkolnictwa powszechnego w Wiedniu” — odczyt prof. St. Bazylskiego. Goda. 16 m. 25: Nadprogram. Komunikat. Goda. 16 m. 40: „Opieka społeczna nad dziećmi” — odczyt p. E. Manteufflowej. Goda. 17 m. 20: „Pielęgnacja i gołębki podkaszanki” — odczyt dr. Fr. Pajerskiego. Goda. 17 m. 45: Program dla dzieci i młodzieży. Transmisja z Krakowa. Goda. 19 m. 5: Komunikat rolniczy. Goda. 19 m. 15: Rozmowa. Goda. 19 m. 25: „Radiofonika”. Goda. 20: „Danie i jego znaczenie o polsku i w języku francuskim” — odczyt w j. francuskim prof. P. Mischellego. Goda. 20 m. 30: „Dwójny Komunikat” — operetka w 3-actach R. Planque’a. Goda. 22: Sygnal czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny. Goda. 22 m. 5: Komunikat PAT. Goda. 22 m. 20: Komunikat: polityczny, sportowy oraz nadprogram. Goda. 22 m. 30: Muzyka taneczna.

Ołbrzymi sukces Ignacego Dygasa w Jugostawji

Przy całkowite wyprzedanej widowni odbył się w Zagrzebku w Operze królewskiej pierwszy występ gościnny znakomitego tenora Opery warszawskiej, Ignacego Dygasa, osiagając wielki sukces w „Damie pikowej” Czajkowskiego.

Na przedstawieniu byli obecni członkowie Rządu, Sejmu oraz korpus dyplomatyczny wraz z polskim konsulem gen. w Zagrzebku p. Barthlem, któremu składano gratulacje z powodu wielkiego triumfu polskiego artysty.

Zagrożona gałąź wywozu

W ostatnich miesiącach zmniejszył się znacznie wywóz nieregulacyjny z okręgu krakowskiego do Austrii.

Przyczyną tego zjawiska stał w zwiększonej konsumpcji krajowej oraz w cenach wyższych w kraju, niż zagranicą. Poza tem eksport naturalna na rynek wiedeński na ustawiczne formalne szkany.

Zgasłoby słońce, Polskę spowiłyby chmury dymu z 8 miliardów papierosów i 70 milionów cygar gdybyśmy je wypalili jednocześnie

— Jeżeli w szczelnie zamkniętym średniej wielkości pokoju kilka osób jednocześnie pocnie palić papierosy, cygara, bądź emie fajki, wówczas, jak to łatwo jest zauważyć, już niespełna w godzinę powstana tam zreszczone kłęby dymu, układającego się warstwami nakształt obłoku różnej, ale nigdy niższej ponad metr głębokości.

Temi słowy wszczął ceniony prof. K. z wyślanikiem naszego pisma niezwykle interesującą dyskusję na blachy, ale tylko pozornie, temat:

Dymu z papierosa.

Z rozmowy z profesorem, który jest w posiadaniu szczegółowych informacji z dziedziny tytoniowej, wynika, że w ciągu roku mieszkańcy Polski wypalają 8 miliardów papierosów, 70 milionów cygar, w kraju wyprodukowanych i 600 tysięcy papierosów importowanych.

Przyjmijmy założenie — ciągnął dalej obrazowo profesor — że pewnego pięknego, słonecznego dnia cała ludność Warszawy, wyległszy na ulice i place, jednym wielkim „obszacznikiem się” zdołała wypalić te wszystkie papierosy i cygara...

W tem miejscu profesor spojrział na kolumny cyfr w swym notiesie, poczem rzekł:

— Z przybliżonych tylko obliczeń wynika, że chmura w ten sposób otrzymanego dymu byłaby tak kolosalnych rozmiarów i tak głęboka w swym uwarstwieniu, iż w momencie tym skryłoby się słońce i głęboki mrok spadłby na Warszawę.

Zważywszy jednak, że poza oszalałą ilością wyżej podanych papierosów — Polska zużywa w ciągu roku 15 milionów kilogramów tytoniu krajowego, 15 tys. kg. tytoniu do żucia, oraz 3 tys. kg. ekstraktu tytoniowego.

Jeżeli dym z tytoniu połączymy w tych samych okolicznościach z dymem, wiszącym nad Warszawą, to przy lekkim wietrze możemy otrzymać zasieg chmury nad całem terytorjum Polski.

— ?!?!...

— Oniemiał pan i chwycił się pan za głowę — zwrócił się po pauzie, patrząc bystro z poza amerykańskich okularów znakomity matematyk.

— Ale nie koniec na tem — rzekł — i znów zajął do notepu. Poza wyżej szczegółowo wyliczoną ilość papierosów i tytoniu, istnieje jeszcze tabaka do żucia.

Tej Polska w ciągu roku zużywa pół miliona kilogramów...

— No to już o deszcz teraz nie mówmy — rzekł — nagle przerwał profesorowi nasz wyślanik.

— Dlaczego?

— Bo jak w tych samych okolicznościach wszyscy zająłby potężny nuch tabaki i salwami poczną kichać, wówczas strumienie łez, jakie popłyną z oczu wszystkich zebranych, zroszą tak obficie ulice i place Warszawy, że największa ulewa połączona z piorunami okazałaby się blahym i lada jakim deszczem.

Profesor jął się śmiać. Poczem

zastanowił się i po chwili rzekł poważnie.

Dobrze. Ja i to postaram się obliczyć!

Z NIEZNANYCH TAJEMNIC DŻUNGLI Mścicielka ludzi i zwierząt mała mangusta - najgroźniejszy wróg węży

Mieszkańcy Indji i Cejlonu oddają niemal boską cześć niewielkiemu zwierzątku, zwanemu mangustą.

Wyrasta ono najwyżej do 60 centymetrów długości, posiada

wygląd wydry i ciepłe zaciekłe wszystkie jadowite węże. Wytrzymałość, odwaga i spryt mangusty są zadziwiające, a na węże poluje ona raczej z zaniłowaniem, niż z głodem.

Potężny wąż drnął bojaźliwie i wyprzeżył swe dęisko.

W tej samej chwili śmignęło nad wężem małe zwierzątko, raz, drugi, dziesiąty, rozrywając pazurami jego ciało.

Nic też dziwnego, iż rząd angielski opiekuje się temi zwierzętami i urządził w ostatnich czasach szereg racjonalnych wylegarni dla mangust, które, gdy urosną, wypuszczają się do dżungli na swobodę.

Rozdrażniona i krwawiąca kobra usiłowała wbić swe zęby w napastnika i chwilami zdawało się, iż schwyci mangustę, lecz sprytnie zwierzę umykało zawsze w porę.

Dr. Taylor, jeden z angielskich przyrodników, wydał właśnie dzieło, zawierające opis życia, zwyczajów i polowań tego pożytecznego zwierzęcia, które całe swe życie trawi na walce z węzami i po licznych zwycięstwach kończy zwykle śmiercią walecznych, ukąszone przez węże.

Po półgodzinnej walce kobra osłabła, a mangusta przybywało energii. Wreszcie nastąpił decydujący skok i zwierzę wbiło swe zęby w mózg węży.

Dr. Taylor opisał w swym dziele następującą scenę:

— Pod palmą daktylową wygrzewała się kobra.

Mangusta otaczając opieką najdzikszymi drapieżcami i najwiedźniej starając się pozyskać jej względy, gdyż nie raz zauważono jej gniazda w najbliższym sąsiedztwie legowisk tygrysów.

Nagle rozległ się krótki świst.

Hindusi twierdzą, że tygrysy karmią mangustę, przynosząc im do gniazda część swej zdobyczy.

Tytaniczne dzieło ujarzmienia Missisipi Pamiętne straszną katastrofą zeszłorocznej powodzi potężne nurty olbrzymiej rzeki poddane będą woli człowieka

Podczas katastrofalnego wylewu Missisipi zeszłej wiosny znalazło 200 osób śmierć w nurtach olbrzymiej rzeki, 700.000 ludzi pozostało bez dachu nad głową, a szkody materialne oszacowano na 210 milionów dolarów.

Regulacja Missisipi będzie arcydziełem sztuki inżynierskiej, albowiem niepokonalną dotąd trudnością wydawało się ujarzmienie tych ogromnych mas wodnych, które toczy najdłuższą na świecie rzeką.

Te straszne cyfry skłoniły rząd Stanów do akcji, mającej na celu zapobieżenie podobnym klęskom w przyszłości.

Regulacja Missisipi będzie arcydziełem sztuki inżynierskiej, albowiem niepokonalną dotąd trudnością wydawało się ujarzmienie tych ogromnych mas wodnych, które toczy najdłuższą na świecie rzeką.

Powołano do życia komisję, na której czele stanął generał inżynierji, Edgar Jadwin, i poleciono opracować plany regulacyjne. Jak intensywna i pospieszna była praca inżynierów, dowodzi fakt, iż niespełna w pół roku wykonano szczegółowe plany i w

Inżynierowie amerykańscy budują liczne kanały, które odprowadzą wodę wprost do morza i olbrzymią rzekę ujmą w żelazo - betonowe tamy, dochodzące w pewnych miejscach do 10 metrów wysokości.

Regulacja Missisipi ukończona będzie w ciągu lat trzech, a rozpocznie się od okolic najbardziej narażonych na powódź.

Inżynierowie amerykańscy budują liczne kanały, które odprowadzą wodę wprost do morza i olbrzymią rzekę ujmą w żelazo - betonowe tamy, dochodzące w pewnych miejscach do 10 metrów wysokości.

Dżuma na parowcu „Primpon“ Zgon 7 marynarzy

BUENOS AIRES 18.5. Nastąpiły 2 nowe zgony wśród marynarzy na parowcu „Primpon“ chorych na dżumę. Ogółem zmarło 7 marynarzy. Po zarządzeniu

środków ścisłej izolacji załogi parowca, w ciągu ostatnich 3 dni nie zanotowano już żadnego nowego wypadku zachorowania.

Cała prowincja odcięta od świata po trzęsieniu ziemi w Ameryce Południowej

LIMA 18.5. Trzęsienie ziemi w prowincji Amazonas było daleko gwałtowniejsze, niż początkowo przypuszczano. Ponieważ z rozległymi terytorjami przetrwana

jest wszelka komunikacja, pomoc dla ludności w postaci żywności i środków leczniczych wysłano samolotami.

Obrazek z Jastarni

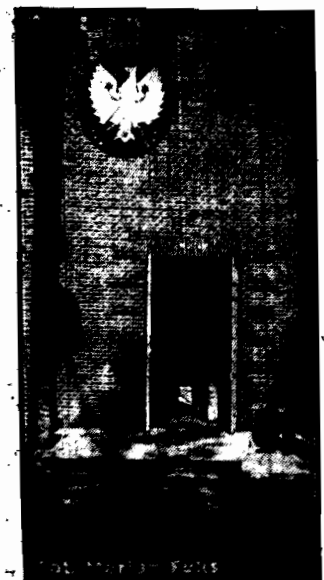

Popłynęły sobie kaczki na wodę, więc też zabiegłwa gospodyni zapędza je do brzegu w obawie, żeby nie popłynęły gdzieś bodaj do Vrenly Island!

Groźny pożar w Łodzi

W akcji ratunkowej strażacy odnieśli poparzenia. Z Łodzi telefonuje nasz korespondent:

Na wystawie prasy

Wielkie do dzieła polskiego na wystawie prasy w Kopenhadze.

Ubiegłej nocy wynikł w Łodzi groźny pożar. Dzielnica Bałucka pogrążona już była we śnie, kiedy policja zaalarmowana została wielkim pożarem, który wybuchł w domu przy ul. Zgierskiej nr. 74 w stolarni mechanicznej Hermana Konrada.

Akcja ratownicza straży ogniowej była utrudniona ze względu na wąskie uliczki, w których samochody strażackie nie miały swobody ruchów, oraz z powodu katastrofalnego braku wody.

Straż ogniowa, poniosła ofiarę w ludziach. Dwa strażacy: Otto Job i Juliusz Kelm ulegli silnym poparzeniom. Odwieziono ich do szpitala.

Groźny pożar i popłoch wśród mieszkańców Bałut zwał mety społeczne, które rozpoczęły rabunek.

Całą dzielnicę otoczyła policja, która aresztowała kilku rzemieślników.

Pożar zlokalizowano o godz. 4 nad ranem.

Gmach, w którym mieściła się stolarnia oraz kilka znajdujących się w sąsiedztwie domków drewnianych spłonęło doszczętnie.

Japonki wypowiedziały wojnę sztucznemu jedwabowi Tylko bowiem prawdziwy jedwab zdobywa miłość mężczyzny

Jeden z niemieckich statystyków obliczył, że gdyby jedwab, w który ubierają się dzisiejsze kobiety, miał być produktem jedwabników, to lasy morwowe, konieczne do wyżywienia jedwabników, zająłby musiały jedna dziesiąta część Europy.

Tu jednak przychodzi z pomocą sztuczny jedwab, produkowany masowo w Ameryce, w Niemczech, we Włoszech, we Francji, a ostatnio w Polsce, która skutecznie konkuruje z produkcją zagraniczną. Jedynie na Wschodzie gardzą kobiety jedwabem sztucznym.

W Japonii, gdzie hodowla jedwabników bardzo jest rozwinięta, roczna produkcja tkanin jedwabnych wynosi zaledwie 4 miliony kilogramów, podczas, gdy w Stanach Zjednoczonych wyrabiają około 34 milionów kg. sztucznego jedwabiu, który śmiało może konkurować z najprzedniejszemi tkaninami wschodnimi.

Przed kilku tygodniami spro-

wadził kupcy amerykańscy większą partię jedwabiu do Japonii i próbki materiałów przestali gejszom w jednej z herbaciarni w Jokohamie.

Straszny był skutek tego podarunku. Mile dziewczęta nie tylko się obraziły, ale postanowiły zaprotestować czynnie przeciw „najazdowi” sztucznego jedwabiu.

Osobiwa ta manifestacja kobieca odbyła się w porcie. Około 300 gejsz wyruszyło na molo i poczęło domagać się zaspokolenia „europejskiego paskudztwa”, gdyż zdarzyłoby się mogło, że ten i ów wielbiciel mógłby przynieść im kimono z fałszywej materji.

W wyobraźni Japonki nie jedwabna ma bowiem osobiwa własność — wijąc się, pęta serce męskie i mocno je trzyma, tak, że nie ma siły wyswobodzić się z tych pajęczych kajdan. Sztuczny zaś jedwab oczywiście nie posiada tej zalety.

Pisklęta kazuara

W jednym z amerykańskich ogrodów zoologicznych samica kazuara wyprowadza swoje pisklęta. Są to zwierzęta bardzo straszone i nieśmiałe.

Część portu w Wilhelmshaven, przeznaczona na cmentarzysko starych okrętów wojennych niemieckich. Na pierwszym planie pancernik „Braunschweig”.

Fatalne dziedzictwo Zdrowy, bogaty i szczęśliwy starzec odbiera sobie życie pod wpływem rodowej manji samobójczej

W Paryżu pozabawił się życia przez otrucie 72-letni starzec Piotr Marre, człowiek zamożny i cieszący się jeszcze mimo sędziewego wieku dobrym zdrowiem. Samobójcza śmierć jego wywołała niemałą sensację w kręgach lekarskich, albowiem jest jednym jeszcze z dowodów dziedzicznej skłonności do samobójstwa.

W Paryżu pozabawił się życia przez otrucie 72-letni starzec Piotr Marre, człowiek zamożny i cieszący się jeszcze mimo sędziewego wieku dobrym zdrowiem.

Od pięciu pokoleń wszyscy członkowie rodziny Marreów odbierali sobie życie.

Przedstawiciel Polski w Kairze

p. JULIUSZ DZIEDUSZYCKI, ambasador w Kairze.

Czytajcie „PRZEGŁAD SPORTOWY” 6 maja 29 gr.

Ku czci poległych.

Dziś 19 maja o godz. 18 tej sali Rady Miejskiej odbędzie się posiedzenie organizacyjne w celu powołania do życia w Białymstoku

Komitetu budowy pomnika ku czci poległych w czasie wojny polsko-bolszewickiej oficerów i szeregowych 42 pułku piechoty.

Akcja sanitarno-kontrolna.

W dniu wczorajszym zgodnie z zapowiedzią 64 urzędników Województwa i starostwa w asyście policji dokonywano lustracji stanu sanitarnego podwórzy, sklepów, piwnic, strychów i t. d.

osobiście zlustrował stan sanitarny niektórych nieruchomości. Za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych stosowane będą bardzo surowe kary, przewidziane w rozporządzeniu. Lustracje dokonywane będą często.

Zjazd przedstawicieli

Związków Lokatorów.

W dniu 13 b.m. w lokalu Związku Lokatorów odbył się Zjazd przedstawicieli Związków Lokatorów z Grodna, Łap i Białegostoku.

Omawiano sprawę zamierzonego przez Rząd podwyższenia komornego o 20 do 50%.

Uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko tym zamierzeniom. Rezolucję mają podpisać wszyscy

kie Związki Lokatorów z terenu całego województwa. Dokładny tekst rezolucji opracuje radca prawny Związku mac. Szwarc.

Co do innych spraw nie powzięto żadnych uchwał, odracając je do następnego Zjazdu z udziałem przedstawicieli Kresów Wschodnich.

Zebranie Organizacyjne Banku Właścicieli Nieruchomości.

W dniu 17 b.m. w lokalu Białego Związku Właścicieli Nieruchomości odbyło się Zebranie Organizacyjne Banku Właścicieli Nieruchomości. Przewodził inż. H. Lifszyc. Sekretarz Zabranja p. Beloch.

odczytał statut, opracowany przez Komisję Organizacyjną. Statut przyjęto z niezbędnymi poprawkami.

Następnie odbyły się wybory do Zarządu i Rady.

Ze Szkolnictwa

Ze względu na to, że w roku bież. ilość dzieci szkolnych jest większa, niż w r. ub., Inspektorat Szkolny zwrócił się do Magistratu o wyszukanie lokalu na uruchomienie nowej 7-klasowej szkoły powszechnej dla dzieci wszystkich wyznań.

— Zaplanowano do szkół powszechnych w mieście i powiecie na rok szkolny 1928/9 rozpoczną się 28, 29 i 30 sierpnia.

— W lokalu Inspektoratu Szkolnego pod przewodnictwem wicektora Kuratorium Warszawskiego

p. Kuratorkińskiego odbyła się onegdaj konferencja, w której brał udział Inspektorat Szkolny 6 powiatów woj. białostockiego. Omawiana była sprawa organizacji szkół powszechnych na rok szkolny 1928/9.

— W tych dniach bawił w Białymstoku Kurator Kuratorium Warszawskiego p. Zawadzki, który w towarzystwie wicektora tegoż Kuratorium Drzewnowskiego odwiedził m. in. Seminarium Męskie i Żeńskie, Biuro Inspektoratu Szkolnego i białostockie gimnazjum w Zwierzynicy.

Z Towarzystwa Esperantystów.

W dniu 17 b. m. wiecz. odbyło się uroczyste zamknięcie kursów języka Esperanto, organizowanych przez Esperantickie Towarzystwo im. Zamenhofa, oraz otwarcie nowych kursów tego języka.

Uroczystość zagrał prezes T-wa J. Szapiro, który podkreślił, że w ciągu jednego roku Towarzystwo zorganizowało 11 kursów esperantystów; egzamina zdało przeszło 100 uczniów, obecnie biegle władających tym językiem.

Następnie rozdano absolwentom świadectwa i nagrody. Pierwszą nagrodę zdobyła p. Pattówna, druga p. Łapczyńska. Pierwszą odznaczenie otrzymał p. Naselski, drugie p. Stanisław Kosakowski.

Program uroczystości został urozmaicony deklamacją p.p. Łopatyńskiego i Naselskiego, demonstrowaniem płyt gramofonowych w języku esperantickim i śpiewem chóralnym hymnu esperantickiego „La Espero”.

Świątkradztwo w Wąsoszu

W dniu 11 bm. ujawniono kradzież w parafialnym kościele w Wąsoszu, starostwa szczytnickiego dokonanej przez rozbiłkę drewnianej skarbonki, zawierającej przypuszczalnie około 200 zł.

Świątkradca dostał się do kościoła przy pomocy podrobionego

klucza. 13 b. m. w nocy złoczyńcy dostali się ponownie do tegoż kościoła, gdzie w zakrystii porzucili kielichy miedziane i białe, kościelną Podojny o kradzież Dmowski Józef z Wąsosza został aresztowany.

Śmierć przez nieostrożność.

Robotnik tartaku Płociczno, powiatu suwalskiego Zygmunt Włocki, reperując serwany pas trans-

misyjny przez nieostrożność został porwany przez koło rozpędzone. Zmarł następnego dnia w szpitalu.

Przyszła kreska na Matyska.

Sąd Okręgowy rozpoznawał dn. 14 bm. sprawę b. posła na Sejm Pawła Wołoszyna oskarżonego z art. 532 K. K.

Na jesieni 1926 r., na jednym z wieców zwołanych przez ówczesnego posła Wołoszyna w Sokółce, doszło do awantury, które zmusiły policję do rozwiązania wianu i rozpodzenia awanturujących się wiecowników.

Wołoszyn zamiast umitygowania awanturników począł łżyć i znieważać w narzeczu rosyjskim przedstawicieli policji, wyrażając się

między innymi: „wy mierzawcy, stupajki Piłsudskiego” i innymi t.p. wyrazami.

Na ówczas, jako posłowi uszło mu to bezkarnie, lecz gdy skończyły się dobre czasy i zamiast posłem, został Wołoszyn znowu tylko zwykłym śmieśnikiem, spłany wówczas protokół skierowany na właściwą drogę i antypaństwowiec będzie musiał odpokutować za stare grzechy, i rok w więzieniu, taką bowiem karę wymierzył mu Sąd Okręgowy zaocznie.

Z Funduszu Bezrobocia

Zarządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej przedłożona została na terenie miast Białegostoku i Trzciannego do końca b. m. państwowa akcja pomocy doraźnej dla bezrobotnych.

Akcja ta prowadzona będzie w myśl powyższego zarządzenia z temi samymi ograniczeniami dla

prawnych kategorii bezrobotnych, jak to miało miejsce w pierwszej połowie maja r.b. mianowicie: bezrobotni samotni są wyłączeni zupełnie, bezdzietne małżeństwa o ile pobraly dotąd 26 lub więcej zapomóg, nadal korzystają z państwowej akcji nie mogą

Obejny stan bezrobocia

Stan bezrobocia w 2-gim tygodniu maja—4126 bezrobotnych, obecnie—3935, z czego 38 tytoniowców, 2341 robotników przemysłu włókienniczego, 123 budowlanego, 101 metalowego, wykwalifikowa-

nych 598, niewykwalifikowanych 481, rolnych 2, umysłowych 251; zasiłki pobiera 1312 robotników fizycznych i 25 pracowników umysłowych. Z pomocy doraźnej korzystało 593 osoby.

Nawarzone piwo w Piwowarach

Dnia 13 bm. we wsi Piwowary, gm. Goniądz pomiędzy Janem Kulikowskim, a Julianem Olechno wynikła na tle osobistych niepo-

rozumień bójka, podczas której Kulikowski uderzył nożem Olechno w prawą rękę w okolicy stawu łokciowego, zadając ciężką ranę.

Wyrodna matka

Mieszkanca wsi Zagłowiec, pow. suwalskiego Weronikę Dojnarowicz wdowa, lat 44, dopuściła się zbrodni dzieciobójstwa dusząc swe no-

wonarodzone dziecko. Przyznała się do inkryminowanego jej czynu, sądnając, że zadusiła dziecko chcąc uniknąć wstydu.

W kilku wierszach

— W dniu 17 bm. w Jasienówce na Rynku odbył się wiec sprawozdawczy posła Adolfa Sawickiego (Obóz Rolników). Poseł omawiał sprawę budżetu w Sejmie.

— W dniu 16 bm. zastrajkowali właściciele wozów ciężarowych, trudniący się przewożeniem

drzewa i węgla z dworca i bocznic kolejowych. Strajk wybuchł na tle ekonomicznym. Ogółem strajkuje 30 osób.

— Z powodu braku surowce został unieruchomiony w Czarnej Wsi tartak 3-gatowy. Bez pracy pozostało około 100 robotników.

UWAGDZ SZANOWNYCH CZYTELNIKÓW

Radzimy w interesie własnym naszym Czytelnikom przed kupnem radio, rowerów, maszyn do szycia, gramofonów i płyt, zegarów i wielu innych niezbędnych przedmiotów w każdym domu, zapoznać się z najnowszym cennikiem ilustrowanym firmy

M. Okoń
WARSZAWA, ul. ZIELNA 11
TEL 121-64

Zwracać się listownie bezpośrednio do powyższej firmy w Warszawie, która wysła cenniki ze szczegółami sprzedaży na warunkach niezwykle dogodnych, bezpłatnie.

Dr. J. Walewski

Choroby wewnętrzne, skórne i moczopłucne. Radzi i leczy. Lampa kwarcowa. Przyjmuje raz do 1 i 4 do 8 w. Roboty 4-6 po poł. W niedziele od 11 do 1 i 4 do 8 pp. ul. Sienkiewicza 14, m. 3 (II piętro). Telefon 8-49.

Doktor A. Gurwicz

przyjmuje wszelkiego rodzaju choroby wymagających leczenia. **przeprzeważnie** za pomocą aparatu Diatermii. Białystok, Lipowa 13, tel. 6-40

Z Rady Miejskiej. Obwieszczenie.

W poniedziałek, dnia 21-go maja punktualnie o godzinie 8-ej wieczorem w Magistracie odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Wiadomości sportowe

Zawody konne na placu im. gen. Sowińskiego.

W dniu 17 Maja odbyły się na placu im. gen. Sowińskiego zawody hipiczne 10 p. ul. 114 D.A.K. Na program złożyły się:

I. „Konkurs Otwarcia” oficera. Nagrody: I por. Dobrzański (10 p. ul.) II kapt. Święczyński (14 DAK) i III por. Gąbkiewicz (14 DAK).

II. Konkurs Myśliwski.

Nagrody: I. ppor. Szatkowski (10 p. ul.) II. por. Dobrzański (10 p. ul.) III. rotm. Paszkowski (10 p. ul.).

III. Konkurs „Otwarcia” podofic.

I. plut. Brzostek (10 p. ul.) II. wachm. Sawicki (10 p. ul.), III. plut. Knut (14 DAK), IV. plut. Borowski (14 DAK), V. Zawody ułanów i zawody gazowa. Po konkursach odbyło się rozdanie nagród.

Komunikat.

Zarząd Filjału Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Białymstoku (ul. Staszycza Nr. 8) zawiadamia, iż w dn. 20 maja r. b. o godz. 11-ej rano odbędzie się nabożeństwo, które odprawi ks. Jastrzębski z Wilna.

Komunikat.

Zarząd Stowarzyszenia Inżynierów w Białymstoku zawiadamia, iż z przyczyn od niego niezależnych zebranie dyskusyjne, które miało się odbyć dziś w sobotę zostało odłożone do przyszłej soboty 26 b. m.

2525252525

Światowej Sławy Samochody

MARKI

FIAT

Reprezentacja na Województwo Białostockie
Rynek Kościuszki 1.
Tel. 63.

2525252525

Dachówka Cementowa
Najlepszy wyrób
O. WERNERA
BIAŁYSTOK, Sobieskiego 22.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, jako Rejestrowy, obwieszcza, iż do Rejestru handlowego działu A wciągnięte zostały następujące firmy:

W dniu 19 kwietnia 1928 r.

Pod Nr. 5601. Firma przedsiębiorstwa: „Eksploatacja lasu—Abram Rutman”, siedziba w Białymstoku, ul. Sowińskiego pod Nr. 8. pod nr. 5602. Firma przedsiębiorstwa: „sklep spożywczy—Michel Goldsztejn”, siedziba Białystok, ul. Miłkowska Nr. 5, właściciel Michel Goldsztejn, zamieszkały tamże.

pod nr. 5603. Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż skór i dodatków szewskich—Chaim Wysocki” Siedziba Białystok, ulica Suraska Nr. 6, właściciel Chaim Wysocki, zamieszkały w Białymstoku, przy ulicy Różańskiej pod nr. 7.

pod nr. 5604. Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż drewnianego obuwia—Ryśka Lewin”, siedziba Białystok, ulica Żydowska nr. 13, właściciel Ryśka Lewin, zamieszkała w Białymstoku, przy ul. Kowieńskiej pod nr. 2.

pod nr. 5605. Firma przedsiębiorstwa: „Emil Herbst”. Przedmiot: komisja sprzedaży towarów chemicznych T-wa Zakładów Chemicznych „Strem” Sp. Akc. w Warszawie. Siedziba: Białystok, ulica Kolejowa Nr. 12. Właściciel Emil-Henryk Herbst, zamieszkały w Białymstoku, przy ulicy Nowo-Warszawskiej pod nr. 22.

pod nr. 5606. Firma przedsiębiorstwa: „Kupno i sprzedaż starego żelaza—Lejb Lurie”, siedziba Białystok, ulica Kupiecka nr. 29, właściciel Lejb Lurie, zamieszkały w Białymstoku, przy ulicy Białej pod nr. 16.

Do rejestru handlowego działu A wciągnięte zostały następujące dodatkowe zgłoszenia:

W dniu 19 kwietnia 1928 roku.

Pod Nr. 175. Sprzedaż żelaza i wyrobów żelaznych—Lejb i Mordech Czarny. Wobec rozwiązania spółki, przedsiębiorstwo zostało z rejestru wykreślone.

pod nr. 3356. Skup i sprzedaż zboża—Liba Grosman. Firma została zmieniona i obecnie nazwa jej brzmi: „Skup i sprzedaż zboża—Liba Kaczala”. Właścicielka Liba Kaczala, zamieszkała w Białymstoku, przy ulicy Suraskiej pod nr. 43.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Izaak Josef
LEKARZ-DENTYSTA
Choroby zębów i jamy ustnej
Sztuczne zęby
od 10 do 1 i od 4 do 5 w.
Ul. Warszawska 26, 7, telefon 69.

Dr. M. Kacnelson
szaroby wener cznie-skórne
Przyjmuje od godziny 9-ej do 1-ej i od 4-ej do 7-ej
Białystok, Kułackiego Nr. 8, tel. 9-61

Doktor M. Kanel
Choroby wewnętrzne, skórne i moczopłucne. Leczenie i przedświetlanie promieniami RONTGENA.
Nasświetlana Lampa Kwarcowa. Przyjmuje od 9-11 i 5-8 w. Kabinę od 6-8 pp. Białystok, ul. Sienkiewicza 27, tel. 8-48

Ogłoszenia drobne
Zgubiono dowód osobisty, wydany przez Starostwo Białostockie na imię Fajwela - Szlomy Majdera zam. ul. Mickiewicza 24 w Białymstoku 720

Zgubiono książkę wojskową, wyd. przez PKU. Białystok na imię Mejer Szmuklarski zam. w Grodku, powiat Szkolna 1. 728 Białystok. 717

APOLLO KSIĄŻE i APASZKA
Dramat ze sfer dworskich i spalunkach paryskich.
Fascynujący dram. na tle Paryża. Świat nizin i świat bluszczących szczytów.
Dyplomaci rządzą światem, a dyplomatkami kobiety.
Dziś i odczytek 7, 8⁴⁵, 10²⁰ w. Ceny od zł. 1.25
Wielka sensacja najnowszego filmu słynnej wytwórni „Fox”

Wierginia Valli
Geor. O'Brien
Niebywałe emocująca scena ze spalunek paryskich.

„Modern”
Dziś sensacja. Kasa 6 pp. Ceny Początek 8⁴⁵, 8³⁰, 10³⁰ wiecz. od zł. 1.
Według słynnej powieści Ilii Erenburga
Miłość Joanny Ney
Porywający dramat w 10-ciu aktach.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczaniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 40, — zagraniczna Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów — szerokość paszty redakc. w tablicy na 4 stronie — 70 groszy, zwyczajna półowa paszty redakc. — 25 groszy, drobne za wyrz 20 groszy. Układ ogłoszeń dyktando-paszty. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Prasy Prowincjonal. wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie.
Wydawca ANTONI LUBKIEWICZ. Drukarnia Miśkondzka, Białystok Lipowa 25. — Tel. 3-66. Redaktor odpowiedzialny: MARJA LUBKIEWICZ